

***A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság***

végzése

Az ügy száma: Pfv.VII.20.217/2023/3.

A tanács tagjai: Dr. Suba Ildikó a tanács elnöke

Dr. Varga Edit előadó bíró

Dr. Gyarmathy Judit bíró

Dr. Orosz Árpád bíró

Dr. Tánczos Rita bíró

A felperes: felperes neve

(felperes címe)

A felperes képviselője:

Dr. Balla-Tóth Júlia ügyvéd

(ügyvéd címe)

Az alperes: alperes neve

(alperes címe)

Az alperes képviselője:

alperesi képviselő neve

(alperesi képviselő címe)

ügyintéző: dr. Czakó Marianna ügyvéd)

A per tárgya: szolgálat megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:

Debreceni Törvényszék

5.Pf.20.555/2022/6.

Az elsőfokú bíróság és a határozat száma:

Hajdúböszörményi Járásbíróság

6.G.40.014/2020/51.

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes tulajdonában áll a ... helyrajzi számú „saját használatú út” megnevezésű ingatlan. Ettől délkeletre fekszik az alperes ... helyrajzi számú ingatlana, amely délkeletről a ... helyrajzi számú önkormányzati úttal, míg északnyugatról ... ingatlannal is határos. Ez utóbbi – ... telepként használt – ingatlan perben nem álló harmadik személy tulajdona.

[2] A felperes és az alperes ügyvezetője 2003-ban a felperes tulajdonában álló ingatlant terhelő szolgálat alapítottak az alperes – ekkor még szántó művelési ágú – ingatlana javára, 2008-ban pedig – egyebek mellett – ingatlanrész bérletére vonatkozó szerződést is kötöttek.

Az alperes az ingatlanának önkormányzati úttal határos részét 2017-ben bérbe adta, rajta ... létesült.

[3] A felperes a 2020-ban benyújtott keresetében elsődlegesen az „útszolgalmi jog” megszüntetését, másodlagosan annak korlátozását, és az alperes ennek tűrésére kötelezését kérte. Elsősorban arra hivatkozott, hogy a szolgalm alapítása idején fennállt viszonyokhoz képest az uralkodó telek rendeltetése megváltozott, az eredetileg szántó művelési ágú ingatlant a 2008-as bérleti szerződés megkötésekor tárolásra használta, utóbb alakított ki ott kiskereskedelmi tevékenység céljára ...telepet. Az uralkodó telek funkciójának ilyen módon történt megváltozása a szolgalmi út megnövekedett igénybevételével jár, annak tűrése nem várható el tőle. Arra is hivatkozott, hogy az alperes az önkormányzati útról meg tudja közelíteni az ingatlanát.

[4] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Azzal érvelt, hogy a felperes már a bérleti szerződés megkötésekor tudott a ...telep létesítési szándékáról, egyebekben az önkormányzati útról nem tudja megközelíteni az ingatlanát. Az útszolgalm megszüntetése vagy korlátozása egyébként is visszaélészerű, diszkriminatív, a felperes ugyanis más ingatlantulajdonosokat nem kíván korlátozni az út használatában.

[5] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság – az ügy érdemét tekintve azonos jogszabályi rendelkezéssel és jogi indokokkal – hagyta helyben az elsőfokú bíróság ítéletét.

[6] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyhez a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 409. § (2) bekezdés a) pont második fordulatra (a joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítása) és a 409. § (2) bekezdés b) pont mindkét fordulatra (a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége) figyelemmel felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is csatolt.

[7] Engedélyezési kérelme indokaként a joggyakorlat továbbfejlesztése körében előadta, hogy az első- és másodfokú bíróság ugyan hivatkozott a bírói gyakorlatra, ám annak tartalma az ítélet indokolásából nem állapítható meg, illetve nem tartalmaz útmutatást, hogy milyen szempontokat kell figyelembe venni a szerződéssel alapított szolgalm megszüntetése vagy korlátozása iránti kereset elbírálásakor.

[8] A felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége körében arra hivatkozással kérte a felülvizsgálat engedélyezését, hogy „a rendelkezési jog érintettségénél” fogva a peres felektől jóval szélesebb személyi kört érinthet ez a jogi kérdés. A felperesi tulajdonosnak egy ingyenes jogügyletben való „bent tartása” ... a polgári jog és az alkotmányjog által általánosan védett tulajdonjog jelentős sérelmét jelentené. Kérte a felülvizsgálati kérelmében és más korábbi beadványaiban előadott érvei figyelembevételét is az engedélyezés iránti kérelem elbírálásakor.

A Kúria döntése és jogi indokai

[9] A Kúria mindenekelőtt utal arra, hogy a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem vizsgálata során is kötve van a fél kérelméhez [Pp. 2. § (2) bekezdés, 405. § (1) bekezdés, 370. § (1) bekezdés, 364. §], a felülvizsgálat engedélyezése körében csak a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben foglaltakat értékeli; ebből kifolyólag nem vizsgálhatja a felperes felülvizsgálati kérelmében, és korábbi beadványaiban előadott érveit sem (Pfv.VI.20.764/2020/3., megjelent: BH 2020. 366.).

[10] A Kúria a felülvizsgálatot a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont második fordulata szerint akkor engedélyezi, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítása miatt szükséges, míg a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja alapján a felülvizsgálat engedélyezésére akkor van mód, ha a felülvizsgálat a felvetett jogkérdés különleges súlya vagy társadalmi jelentősége miatt indokolt.

[11] A Pp. 410. § (2) bekezdése rögzíti a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem kötelező tartalmi elemeit: a Pp. 410. § (2) bekezdés ca) alpontja alapján meg kell jelölni az engedélyezést megalapozó okokat, amelyek a joggyakorlat továbbfejlesztése érdekében indokolják a felülvizsgálat befogadását, a cb) pont alapján pedig azt a különleges súlyú vagy társadalmi jelentőségű jogkérdést, amely a befogadást szükségessé teszi.

[12] A felülvizsgálat a joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel [Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont második fordulat] a következők miatt nem volt engedélyezhető: a felperes a másodfokú bíróság ítéletére utalva jelölte meg a BH 1980. 379., BH 1999. 497., BH 2002. 356. és a BH 2015. 125. számon közzétett határozatokat, melyeket úgy értékelt, hogy az adott ügyre vonatkozó érdemi iránymutatást nem tartalmaznak. Ugyanakkor nem jelölt meg olyan határozatokat, amelyek a jogkérdésben a kialakult, de továbbfejlesztésre szoruló gyakorlatot tükröznék (Pfv.II.20.782/2022/3., Pfv.II.20.838/2022/3., Pfv.V.21.295/2021/2., valamint a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021.(VII.12) PK vélemény 2. pontja és az ahhoz fűzött indokolás). A hivatkozott engedélyezési ok vizsgálatához minimálisan szükséges a továbbfejleszteni kért gyakorlatot tükröző határozatok megjelölése, ennek hiányában a felülvizsgálat engedélyezésére nincs mód.

[13] A felülvizsgálat a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjának első (a felvetett jogkérdés különleges súlya) és második (a felvetett jogkérdés társadalmi jelentősége) fordulata okán sem volt engedélyezhető. A felperes ugyan általánosságban hivatkozott arra, hogy a perbelivel azonos jogkérdés „a felektől jóval szélesebb személyi kört érinthet”, azonban nem igazolta, hogy a vizsgált jogkérdés az egyedi ügyön – különleges súlyára tekintettel – túlmutat, illetve nagy számban előforduló, új típusú ügyben merült fel, ahogyan azt sem, hogy az általa jogsértőnek minősített gyakorlat másokat is a jogsértő gyakorlat folytatására ösztönözne (Pfv.II.20.782/2022/3., Pfv.I.20.141/2022/2., Pfv.II.20.838/2022/3. Pfv.VI.21.219/2019/3., Pfv.V.20.713/2022/2., valamint az 1/2021.(VII.12) PK vélemény 3. pontja és az ahhoz fűzött indokolás). A felperes a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében a tulajdonjog polgári jogi és alkotmányos védelmét is hangsúlyozta, azonban az általa előadott engedélyezési okok megvalósulását – amelyek az említett szempontokat az adott eljárásra leképezik – az előzőek értelmében nem támasztotta alá.

[14] A kifejtettek alapján, a hivatkozott engedélyezési okok megvalósulásának hiányában a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálatát a Pp. 411. § (1) és (2) bekezdése alapján megtagadta.

[15] A felperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme nem vezetett eredményre, ezért az általa lerótt felülvizsgálat engedélyezése iránti eljárási illeték a terhén marad.

[16] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. március 8.

Dr. Suba Ildikó s.k. a tanács elnöke, dr. Varga Edit s.k. előadó bíró, dr. Gyarmathy Judit s.k. bíró, dr. Orosz Árpád s.k. bíró, dr. Tanczos Rita s.k. bíró